

Борута Н.В., Шепітько В.І., Лисаченко О.Д.

*Українська медична стоматологічна академія, кафедра гістології, цитології
та ембріології, м. Полтава*

Виховання студентської молоді у вищих медичних закладах України

Організація виховного процесу у вищому медичному навчальному закладі є однією з найактуальніших у педагогічній теорії та практиці, яка спонукає викладача до пошуку нових шляхів якісного вдосконалення виховання студентів медиків.

Виховання це цілеспрямований, спеціально організований процес взаємодії викладача та студентів-медиків з метою формування в останніх позитивних властивостей та якостей особистості [2].

Вищі медичні навчальні заклади за своїм статусом зобов'язані професійно готувати не тільки дипломованих спеціалістів, а й виховувати всебічно й гармонійно розвинених громадян, підготовлених до соціальної та професійної діяльності в сучасному суспільстві громадян здатних примножувати його цінності. Тому, увагу слід приділяти на формуванні у студентів, насамперед, духовно-моральних якостей, як домінуючих для становлення майбутнього спеціаліста.

Процес становлення студента-медика, як фахівця складається з декількох етапів:

- усвідомлення соціальної ролі людини;
- сприйняття вимог майбутньої професії;
- усвідомленого пред'явлення цих вимог до себе;

- самовиховання необхідних якостей;
- моделюючих особистість студента;
- реалізації творчої діяльності.

Ці етапи професійного становлення майбутнього спеціаліста складають основу професійно-педагогічного виховання у вищому медичному навчальному закладі, процес якого включає в себе навчальну, наукову, позааудиторну та громадську роботу.

Формування, сприяння збагаченню та оновленню інтелектуального генофонду нації, виховання її духовної еліти – це мета, що стоїть перед вищими медичними навчальними закладами на одному рівні з підготовкою висококваліфікованих фахівців.

Реалізувати завдання становлення особистості студента-медика, можливо лише за умови єдності трьох складових освіти – навчання, розвитку і виховання, що досягається за умови комплексного підходу та залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу вищих медичних навчальних закладів, адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді [1].

Професія викладача вищого медичного навчального закладу – є однією із найбільш творчих і складних професій, в яких поєднано науку і мистецтво. Ця професія споріднена з працею письменника (творчість у підготовці матеріалу), режисера і постановника (створення замислу і його реалізація), актора (в педагогічній діяльності інструментом є особистість викладача), педагога, психолога та науковця.

Взаємодія викладача і студента носить двосторонній процес. Читаючи лекції, проводячи практичні заняття, зустрічаючись із студентами, викладач повинен пам'ятати про свій соціальний статус і роль, покликання і обов'язок – бути прикладом, взірцем для студентів, старшим товаришем.

Викладачі медичних закладів повинні не тільки передавати свій досвід і знання, але й розвивати здібності і потенційні можливості студентів, формувати національну свідомість, науковий світогляд, культурні цінності, ясну мету і

волю до її досягнення, ростити особистість, в якій поєднувались би високий фаховий рівень, почуття свободи і обов'язку [2].

Впродовж навчання студент проходить через кілька етапів соціалізації. Визначальним серед них є етап адаптації до нового соціального розвитку життя на першому курсі навчання. Від того, які механізми пристосування та життєдіяльності в нових умовах будуть обрані та закріплені особистістю, залежить стиль і результативність майбутньої професійної самореалізації студента [3].

Ефективність виховної роботи у вищому медичному навчальному закладі великою мірою залежить від її організації на факультетах. Зміст, форми і методи виховної роботи на факультетах визначають деканати. Організацію, поточний контроль та координацію виховної роботи там може здійснювати за дорученням декана його заступник, який звітує про стан і перспективи роботи на раді з виховної роботи вищого навчального закладу.

Завданнями виховної роботи є:

- формування професійних якостей сучасного спеціаліста як особистості;
- проведення професійно-орієнтаційної, інформаційно-просвітницької, культурно-виховної роботи серед студентів-медиків, розвиток їхніх творчих та інтелектуальних здібностей;
- залучення до різноманітної діяльності за інтересами, участі в культурно-освітній, спортивно-оздоровчій та інших видах діяльності;
- сприяння роботі рад студентського самоврядування університету, факультетів, гуртожитків;
- опосередкована участь у реалізації заходів, що проводить ректорат, які відбуваються на факультетах, у гуртожитках;
- організація роботи кураторів академічних груп студентів (участь у навчально-виховних і громадських, культурно-освітніх і культурно-виховних заходах у групі; робота з активом академічної групи, індивідуальна виховна робота зі студентами групи, студентами, які проживають у гуртожитках).

Управління процесом виховання у вищій школі потребує постійного вивчення результатів виховної роботи, рівня вихованості студентів, виховних можливостей викладацького складу, громадських організацій, коригування змісту, завдань і методики виховного процесу з метою їх удосконалення [2, 3].

Таким чином, надзвичайно важливим завданням для вищого навчального закладу є створення належних умов для розвитку та задоволення культурних потреб студентів, для їх самореалізації, щоб випускники медичного вузу стали не просто знаючими спеціалістами, а людьми творчими, духовно багатими із демократичним баченням світу та етичним ставленням до нього, особливо до тих, кому невдовзі надаватимуть кваліфіковану медичну допомогу.

Список літератури

1. О.М. Олещук Організація виховної роботи на кафедрі фармакології з клінічною фармакологією / О. М. Олещук, А. С. Вольська, О. О. Шевчук, М. І. Коваль // Медична освіта - 2015. № 4, С. 106-108.
2. Попова Т. Дослідження організаційно-виховного процесу у вищому навчальному закладі / Т. Попова // Молодь і ринок. - 2014. - №2 (109). - С.57-61.
3. Тернопільська В.І. Довідник з виховної роботи зі студентами / В.І. Тернопільська, Т.В. Коломієць, І.О. Піонтківська. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 264 с.